

CENTAR ZA MENTALNO ZDRAVLJE

Predavanje iz zdravstvene nege u psihijatriji

TEMA:

SOCIJALNA IZOLACIJA

**Bijeljina
10.07.2009.**

**Viša medicinska sestra:
Dragana Bošnjak**

UVOD

Socijalna izolacija je dobrovoljno ili prinudno izdvajanje iz socijalne sredine, i prekid kontakta sa drugim ljudima. Izdvajanje koje potiče iz psiholoških razloga manifestuje se kao stid, osećaj krivice, osećaj manje vrednosti, strah, nepoverljivost itd. Najveći broj ljudi izuzetno teško podnose bilo kakav vid socijalne izolacije.

Zdravlje se može definisati kao odsustvo bolesti. Zdrav je neko ko može kompetentno vršiti ono što se od njega očekuje u društvu, onaj ko se može normalno družiti sa ljudima oko sebe, koji funkcioniše bez obzira na to šta se u njemu događa i kakve probleme ima. Zdrav čovek je onaj koji je pronašao ravnotežu unutar sebe i sa onima koji ga okružuju. Ono što je normalno, zavisi od vremena u kojem živimo.

Psihijatrijski bolesnik u socijalnoj izolaciji

Mentalnim bolesnicima jako je teško vratiti se u normalan život nakon lečenja. Oni su osudjeni. Često ostaju bez posla i ne mogu pronaći drugi, gube mesto stanovanja a neretko i životnog partnera.

Kad su tako obeleženi gube samopouzdanje, sebe smatraju manje vrednim u odnosu na ostale. Bolesnici se vrlo često povlače u sebe i ogradjuju od svoje porodice i okoline. Ne osećaju se dobro ni u krugu najboljih prijatelja, ni rodbine, izražavaju srah od njih.

Predstave i doživljavanja psihijatrijskih bolesnika od strane okoline, nažalost u veoma značajnoj mjeri zauzimaju opšti stav prema njima u kome dominira zaziranje, nerazumevanje, sklonost ka njihovom izbegavanju i značajan strah od njihovog mogućeg ponašanja.

Mora se istaći i potencirati da iako u principu pogrešno ovakve predstave o psihijatrijskom bolesniku dominiraju u svest najvećeg broja ljudi, čime ih na specifičan način obeležavaju u negativnom kontekstu što stvara specifičnu “*Stigmu*” ovih lica.

Tako psihički bolesnici na specifičan način postaju obeleženi kao negativne i neprijatne socijalne pojave a njihova dijagnoza svojevrsna etiketa koja ih prati u dugom vremenskom periodu nakon njenog postavljanja i uspostavlja poseban oblik zaziranja okoline od pacijenta.

Ovakav odnos prema psihičkom pacijentu dovodi do njegove društvene izolacije, obezvređivanja, česte tendencije da se ostrani iz okoline upućivanjem u psihijatrijske ustanove što se zbirno veoma negativno odražava na pacijente, i olakšava mogućnost da postane žrtvom štetnog delovanja iz okoline.

Naime stavljanjem u ovakvu socijalnu poziciju lako i neobjektivno se nalaze razlozi da se sa psihičkim pacijentom postupa medicinski i socijalno ne adekvatno, da mu se ograničavaju ljudska i ostala prava a da okolina na to skoro i ne reaguje.

Zbog svega gore navedenog pacijent se povlači u sebe izdvaja iz društva i bira samoću kao svog prijatelja. To ga ne spašava već ga odvlači u još dublje probleme i potiskuje u sve veći ambis.

Socijalna izolacija se ispoljava u osiromašenju pa i odbijanju svih socijalnih kontakata bilo sa porodicom, osobljem ili pacijentima.

Uslovljena je unutrašnjim stanjem i odražava se na ponašanje pacijenta.

Uzroci socijalne izolacije:

- 1. Razni razvojni deficiti.**
- 2. Način života prije bolesti uslovljen sredinom u kojoj je živeo.**
- 3. Profesija.**
- 4. Poremećaj odnosa sa stvarnošću (kod psihoza).**
- 5. Situacija uslovljena krizom (sukobi, svadje, bes, ljutna, nezadovoljstvo).**
- 6. Anksioznost.**
- 7. Asocijalno ponašanje.**
- 8. Nepokretnost.**
- 9. Nerazumevanja okoline.**
- 10. Neprihvatanje bolesti.**

Simptomi socijalne izolacije:

- 1. Nedostatak komunikacije sa drugim osobama.**
- 2. Pacijent se povlači u sebe, tuguje, izbegava društvo, prestaje da kontaktira sa okolinom, sa bliskim osobama.**
- 3. Pruža otpor grupnim aktivnostima.**
- 4. Nezainteresovanost za događaje iz okoline.**
- 5. Vaspitno pedagoška zapuštenost.**
- 6. Pasivnost.**
- 7. Teška adaptacija na određene situacije.**

Ciljevi

- 1. Uključivanje socijalno izolovanog bolesnika u Socioterapiju.**
- 2. Uspostaviti partnerstvo sa porodicom.**
- 3. Edukacija porodice.**
- 4. Uključivanje psihijatrijskih bolesnika u socioterapijske klubove, zaštitne radionice.**
- 5. Uključivanje socialno izolovanog bolesnika u terapijsku zajednicu podsticanje na različite aktivnosti-odnostno stimulacija njihovih slobodnih potencijala.**
- 6. Organizovanje različitih kulturno zabavnih aktivnosti i razgovora o različitim temama.**
- 7. Uključivanje pacijenata u radnu terapiju da bi se oni osećali korisnim i potrebnim.**
- 8. Postići veće znanje porodice i okoline o duševnoj bolesti-prosvećivanje.**
- 9. Težiti da se profesionalno rehabilituje.**
- 10. Učiniti sve da svoju bolest prhvate i da se protiv nje adekvatno bore.**

Sestrinske intervencije

Socijalna izolacija ogleda se u osiromašenju i odbijanju svih socijalnih kontakata bilo sa porodicom, osobljem, okolinom. Uslovljena je unutrašnjim stanjem i odražava se na izgled i ponašanje pacijenta.

- 1.Proceniti izgled bolesnika(njegov unutrašnji mir ili nemir, fizički izgled).**
- 2.Videti i proceniti kako pacijent doživljava sebe i svoju okolinu.**
- 3.Pratiti njegovo raspoloženje(tuga, radost, strah, nepoverenje).**
- 4.Proceniti mentalni status pacijenta zajedno sa članovima tima(psihijatar-psiholog).**
- 5.Proceniti komunikaciju sa pacijentom.**
- 6.Uvideti pacijentovo prilagodjavanje promenama.**
- 7.Razgovarati sa pacijentom i saznati njegove želje i interesovanja.**
- 8.Uključiti pacijenta u razne socijalne interakcije(priredbe, bioskop, književne večeri, galerije)**
- 9.Omogućiti mu posete-pomoći mu pri uspostavljanju komunikacije sa drugima.**
- 10.Ohrabriti pacijenta.**
- 11.Uključiti pacijenta u socioterapiju i socioterapijske klubove radi druženja.**

Evaluacija

Nakon rada sa pacijentom posle izvesnog vremena uočavamo da postaje samouvereniji, čvršći i stabilniji.

Počinje se osećati korisnim i potrebnim.

Vidno je poboljšanje socijalizacije.

Pojavljuje se zainteresovanost za okolinu i posao.

Prikladnije reaguje i uključuje se u različite grupne aktivnosti.

Primećuje se pozitivna resocijalizacija i rehabilitacija.

ZAKLJUČAK:

Iz svega navedenog uvidjamo uzrok velikih problema u medjuljudskim odnosima.

Nerazumjevanje psihijatrijskih bolesnika što dovodi do socijalne izolacije gdje takvi pacijenti bivaju prepušteni samo sebi.

Na njima je da se bore i izbore sa svojom bolešću.

A na nama je da takvim ljudima pomognemo da se rehabilituju i da se vrate normalnom životu koliko je to moguće.

LITERATURA

Psihijatrijska zdravstvena nega-Ksenija Kovačević,Dušanka Dobrašinović 1999-

Beograd

Neuropsihijatrija-Prof.Dr.Milan Novaković 2004

Psihijatrija-S.Stojiljković, Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb 1979

Internet www.dzbijeljina.com

Sadržaj:

Uvod.....	1
Psihijatrijski bolesnik u socijalnoj izolaciji.....	2-3
Uzroci socijalne izolacije.....	4
Simptomi socijalne izolacije.....	5
Ciljevi.....	6
Sestrinske intervencije.....	7
Evaluacija.....	8
ZAKLJUČAK.....	9
LITERATURA.....	10

